

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid

datum 13 oktober 2020

Betreffende wetsvoorstel:

35349

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering en het Wetboek van Strafrecht in verband met de nadere versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces (Wet uitbreiding slachtofferrechten)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 13 oktober 2020 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, PvdA, Krol, GroenLinks, PvdD, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie, PVV, FVD en Van Haga.

Tegen: D66.

De fracties van GroenLinks en de SP wordt aantekening verleend dat zij geacht wensen te worden tegen artikel I, onderdelen G tot en met J, L, M en P te hebben gestemd.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Invoeging onderdeel Da

7 (Van Wijngaarden/Van Toorenburg) over het onvermeld laten van bepaalde gegevens ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van het slachtoffer

De privacy van slachtoffers van misdrijven wordt op dit moment nog niet voldoende beschermd, zo bleek ook uit het Witboek van Slachtofferhulp Nederland. Aan de Tweede Kamer is onder andere meermalen toegezegd te onderzoeken hoe de privacy van slachtoffers binnen het strafproces beter kan worden gewaarborgd. In lijn daarmee stellen de indieners voor maatregelen te treffen om te voorkomen dat contactgegevens van

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 13 oktober 2020

blad 2

slachtoffers zonder noodzaak ter kennis komen van de verdachte en anderen. De best uitvoerbare benadering daarvoor lijkt te zijn om wettelijk te verankeren dat dergelijke gegevens niet zonder noodzaak in brondocumenten, zoals het proces-verbaal van aangifte, worden opgenomen.

De realiteit van het strafproces is evenwel dat stukken waarin gegevens van het slachtoffer voorkomen op veel verschillende momenten in het strafproces worden toegevoegd aan het procesdossier en zo ook op veel verschillende momenten ter kennis kunnen komen van de verdachte. Dit maakt het noodzakelijk dat de voor stukken verantwoordelijke ketenpartners, bijvoorbeeld de politie, zelf al maatregelen nemen om te voorkomen dat persoonsgegevens van het slachtoffer in deze stukken worden opgenomen: de bescherming begint bij de bron. De verantwoordelijkheid voor de bescherming van deze gegevens is zodoende een verantwoordelijkheid van elke schakel in de keten (politie, slachtofferhulp, enz.) ten aanzien van zijn eigen rol, waarbij de eindverantwoordelijkheid van het Openbaar Ministerie (OM) is zoals die in het onderstaande is beschreven.

Met dit amendement wordt in het Wetboek van Strafvordering een bepaling opgenomen die ertoe strekt dat in processtukken bepaalde gegevens in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van het slachtoffer onvermeld worden gelaten als deze niet van belang zijn voor de door de rechter te nemen beslissingen. De relevantie voor door de rechter te nemen beslissingen is blijkens het huidige artikel 149a Sv ook het algemeen leidende criterium voor de toevoeging van stukken aan het strafdossier.

Deze normstelling moet er in de eerste plaats in resulteren dat contactgegevens van het slachtoffer, zoals adres, telefoonnummer en burgerservicenummer, niet worden opgenomen in het proces-verbaal van aangifte of in andere stukken die bij de processtukken (kunnen) worden gevoegd.

Niet alleen in alle processtukken moeten deze gegevens onvermeld blijven, maar ook in andere stukken waarvan de verdachte op grond van het Wetboek van Strafvordering de kennisneming wordt toegestaan, bijvoorbeeld ter onderbouwing van een verzoek tot het voegen van die stukken als processtuk (artikel 34 Sv). De officier van justitie is verantwoordelijk voor de samenstelling van de processtukken en kan daartoe ook instructies geven aan de opsporingsambtenaren voor het opmaken en aanleveren van processen-verbaal. De bepaling betekent in de tweede plaats, dat de officier van justitie, indien zulke gegevens in dergelijke andere stukken zijn opgenomen of indien deze onverhoopt zonder dat die gegevens voor door de rechter te nemen beslissingen relevant zijn in een processtuk zijn opgenomen, deze gegevens alsnog doet verwijderen alvorens de verdachte de kennisneming ervan toe te staan.

Het onvermeld blijven van gegevens wordt achterwege gelaten, indien deze gegevens voor door de rechter te nemen beslissingen redelijkerwijs van belang kunnen zijn. Dit is bijvoorbeeld het geval indien het gegeven rechtstreeks verband houdt met het strafbare feit. Bij een straatroof is het doorgaans niet nodig in het proces-verbaal het adres of telefoonnummer van het slachtoffer te vermelden. Is echter sprake van een woninginbraak, dan is het vermelden van het adres als plaats delict onvermijdelijk. Bij een verdenking van belaging kan behalve het adres van het slachtoffer ook het telefoonnummer relevant zijn, bijvoorbeeld om vast te kunnen stellen hoe vaak de

datum 13 oktober 2020

blad 3

verdachte naar dat nummer heeft gebeld. Beslissingen in de strafzaak betreffen niet alleen het bewijs van het strafbare feit, maar kunnen ook voorwaarden of maatregelen, zoals een locatie- en/of contactverbod inhouden. Ook daarvoor kan vermelding in de processtukken in het belang van het onderzoek zijn.

Het voorgestelde artikel 149a, derde lid, bepaalt dat de gevallen waarin deze norm geldt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden aangewezen. Dit maakt een gefaseerde invoering van het aangescherpte beleid ter bescherming van de privacy van slachtoffers mogelijk doordat de reikwijdte van de bepaling betreffende het onvermeld laten van slachtoffergegevens eventueel in eerste instantie kan worden beperkt tot de meest relevante delicten, bijvoorbeeld ernstige zeden- en geweldsdelicten. Met name voor de slachtoffers van die delicten wordt de noodzaak gevoeld hen te beschermen tegen het risico dat hun contactgegevens in handen komen van de verdachte. Daarnaast is in het vijfde lid voorzien in een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de wijze waarop de processtukken worden samengesteld en ingericht. Dit wettelijk kader biedt ruimte om werkende weg en op basis van realistische en gedegen implementatieplannen te komen tot geschikte werkprocessen zoals nu worden onderzocht en via simulaties worden beproefd. In het voorgestelde zesde lid is geregeld dat de algemene maatregel van bestuur en/of de ministeriële regeling met de aangewezen gevallen middels een voorhangprocedure worden voorgelegd aan de Staten-Generaal. Tot slot wijzen indieners erop dat staand beleid bij de politie voorschrijft dat de politieambtenaar bij het opnemen aangifte van een misdrijf, de aangever wijst op de mogelijkheid te kiezen voor domicilie en daarmee niet het privéadres op te nemen in de aangifte. Naleving van dit beleid sluit aan bij de geest van het voorgestelde amendement.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, Krol, GroenLinks, PvdD, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, VVD, SGP, CDA, ChristenUnie, PVV, FVD en Van Haga.

Toevoegen onderdelen S t/m U

8 → **11** (Van Wijngaarden/Van Toorenburg) over spreekrecht voor slachtoffer bij wijziging voorwaarden die de belangen van het slachtoffer raken

Op dit moment heeft het slachtoffer geen enkel recht bij een zitting die kan leiden tot wijziging of opheffing van bijzondere voorwaarden die zijn gesteld bij de voorwaardelijke beëindiging van een tbs met dwangverpleging of pij-maatregel. Bij tussentijdse zittingen, bijvoorbeeld op verzoek van de veroordeelde of het openbaar ministerie, waarbij een rechter dient te oordelen of de gestelde bijzondere voorwaarden in stand blijven of worden gewijzigd, wordt het slachtoffer bijvoorbeeld niet op de hoogte gesteld van een zitting en heeft hij/zij ook geen spreekrecht. Sommige bijzondere voorwaarden, zoals een contact- en locatieverbod, worden juist opgelegd ter bescherming van het slachtoffer, maar bij een wijzigingsverzoek vanuit de veroordeelde is het slachtoffer niet op de hoogte en is er ook geen spreekrecht voor het slachtoffer.

Het komt nu nog in de praktijk voor dat de rechter een beschermingsmaatregel van het slachtoffer opheft zonder dat het slachtoffer hiervan op de hoogte wordt gebracht. Dat komt niet overeen met het bepaalde in artikel 10, zesde lid, van het Besluit slachtoffers

datum 13 oktober 2020

blad 4

van strafbare feiten, waarin onder meer is bepaald dat de individuele beoordeling gedurende de tenuitvoerlegging zo nodig wordt aangepast aan de actuele situatie.

Dit amendement zorgt ervoor dat slachtoffers in bovengenoemde zaken ook bij een tussentijdse zitting gebruik mogen maken van het spreekrecht, indien de voorwaarden direct de belangen van het slachtoffer raken.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, Krol, GroenLinks, PvdD, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, VVD, SGP, CDA, PVV, FVD en Van Haga.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel I, onderdeel K

10 (Van Nispen) over een motiveringsplicht voor OvJ bij niet-ontvankelijkheid

Dit amendement regelt dat het Openbaar Ministerie (OM), zodra het zelf verzoekt om niet-ontvankelijkheid, de redenen moet vermelden die tot dat verzoek hebben geleid. Met deze motivering van het OM kan de rechter een afweging maken van de verschillende belangen en wordt het voor slachtoffers en samenleving kenbaar wat er is gebeurd.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, Krol, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, de PVV, FvD en Van Haga.

Invoeging onderdeel La

9 (Van Nispen) over een motiveringsplicht bij afwijking van een ingenomen standpunt dat een voorwaarde moet worden opgelegd

Bij het nemen van strafrechtelijke beslissingen kunnen rechters rekening houden met het belang van het slachtoffer. Een beslissing die voor het slachtoffer in het bijzonder van belang kan zijn is het opleggen van bijzondere voorwaarden bij een voorwaardelijke straf met betrekking tot het gedrag van de veroordeelde, veel voorkomend zijn de contact- en locatieverboden. Slachtoffers kunnen bij de uitoefening van hun spreekrecht op de terechtzitting vragen om dergelijke voorwaarden. Maar als de rechter niet meer op dat punt terugkomt, kan dat de indruk wekken dat er niet over is nagedacht. Dit kan bij slachtoffers leiden tot frustraties en het gevoel niet gehoord te zijn. Dit amendement regelt een motivatieplicht voor de rechter waardoor deze slechts van een door het slachtoffer tijdens de uitoefening van zijn spreekrecht ingenomen standpunt dat bijvoorbeeld een locatie- en/of contactverbod moet worden opgelegd, met redenen omkleed kan afwijken. Veel rechters doen dat al, maar hiermee wordt verzekerd dat dit de standaard wordt. Dat levert voor de rechter slechts een zeer beperkte uitbreiding van de motivering van het vonnis op, voor het slachtoffer kan dit betekenen dat deze zich beter gehoord voelt.

Verworpen. Voor: SP, de PvdA, Krol, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, de PVV en FVD.

datum 13 oktober 2020

blad 5

Moties

12 (Helder) over in het vonnis rekening houden met de verklaring van het slachtoffer
Aangenomen. Voor: SP, Krol, GroenLinks, de PvdD, 50PLUS, Van Kooten-Arissen, DENK, D66, de VVD, het CDA, de ChristenUnie, de PVV, FVD en Van Haga.

13 → .. (Helder) over een driepartijensysteem
Verworpen. Voor: Krol, de PVV, FVD en Van Haga.

14 (Van Wijngaarden en Van Toorenburg) over een impactanalyse van werklust, uitvoerbaarheid, kosten en dekking
Met algemene stemmen aangenomen.

15 (Van den Berge c.s.) over een onderzoek naar georganiseerd sadistisch misbruik van kinderen
Met algemene stemmen aangenomen.

16 (Van Nispen c.s.) over een onderzoek naar de LEBZ
Aangehouden.